

РЕШЕНИЕ

№ 242

гр. София, 02.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Мария Райкинска

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Мария Райкинска Въззивно гражданско дело
№ 20221000502077 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

С Решение № 266978/16.12.2021 г. по гр.д. № 14181/2019 г. на СГС, I-27 състав са осъдени Н. К. К. и М. Н. К. да заплатят на „Юробанк България“ АД, на основание чл.430 от ТЗ вр.чл.79 от ЗЗД и чл.86 от ЗЗД, частично дължимите от тях суми, произтичащи от Договор за потребителски кредит НЛ 39312 от 24.06.2008г., както следва: главница в размер на 52 950,47 швейцарски франка за периода от 03.11.2014г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.10.2019г. – датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата; договорна лихва за редовен кредит в размер на 8152,07 швейцарски франка за периода от 30.11.2016г. до 30.10.2019г. - датата на подаване на исковата молба; мораторна лихва в размер на 6555,61 швейцарски франка за периода от 10.11.2016г. до 21.10.2019г.; такси в размер на 1128,74 швейцарски франка за периода от 03.11.2014г. до 30.10.2019г. - датата на подаване на исковата молба и застраховки в размер на 288,65 швейцарски франка за периода от 01.12.2014г. до 30.10.2019г. - датата на подаване на исковата молба.

Със същото решение са отхвърлени исковете на „Юробанк България“ АД против Н. К. К. и М. Н. К. с правно основание чл.124 ал.2 от ГПК вр.чл.430 от ТЗ вр.чл.79 от ЗЗД и чл.86 от ЗЗД, за осъждане на ответниците да заплатят на ищеца частично дължимите от тях суми, произтичащи от Договор за потребителски кредит НЛ 39312 от 24.06.2008г., както следва: главница – за разликата над 52 950,47 швейцарски франка до 59 259,26 швейцарски франка за периода от 03.11.2014г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.10.2019г. – датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата; договорна лихва за редовен кредит – за разликата над 8152,07 швейцарски франка до 12 042,92 швейцарски франка за периода от 30.11.2016г. до 30.10.2019г. - датата на

подаване на исковата молба; мораторна лихва – за разликата над 6555,61 швейцарски франка до 7895,65 швейцарски франка за периода от 10.11.2016г. до 21.10.2019г.; такси - за разликата над 1128,74 швейцарски франка до 1268,57 швейцарски франка за периода от 03.11.2014г. до 30.10.2019г. - датата на подаване на исковата молба.

С определение от 19.04.2022 г. СГС е допълнил решението в частта за разносните, като е осъдил ответниците да заплатят на “Юробанк България,, АД сумата 9976.85 лева – направени по делото разноси, съобразно уважената част от исковите.

Двамата ищци са подали поотделно въззивни жалби.

Ищцата Н. К. К. е депозирала въззивна жалба против решението на СГС в неговата осъдителна част с твърдения, че същото е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, постановено в противоречие със събраните доказателства и при противоречиво прилагане на материалноправните разпоредби. Сочи, че чл. 1 от процесния договор за кредит, според който ѝ е отпуснат кредит в легова равностойност на швейцарски франкове е неравнопоставна клауза и я поставя в крайно неравнопоставно икономическо положение. Обстоятелството, че кредитът бил отпуснат при един курс на швейцарския франк, а се погасявал при друг негов курс и липсата на информация относно възможното развитие на този курс довели жалбоподателката до невъзможност да заплаща вноските от средата на 2011 г. Банката в нито един момент от развитие на кредитното правоотношение не я уведомила за развитието на валутните и икономически тенденции, което пряко се предполагало от чл. 23, ал. 2 от договора за кредит. Това създавало възможност банката по всяко време произволно да определя лихвените проценти. Ищцата добросъвестно изпълнявала задълженията си, а обратно – банката проявявала недобросъвестност и нежелание да предложи разрешение на проблемите по казуса и направила възможно извънсъдебното му разрешаване. Поддържа още, че не се доказвало право на банката да претендира вземането си на основание предсрочна изискуемост. Не били предсрочно изискуеми вноските, падежирали до момента на обявяване на предсрочната изискуемост. Длъжниците не били и законосъобразно уведомени за обявяването на предсрочната изискуемост. Изложени са и доводи, касаещи установителния иск по чл. 422, ал. 1 ГПК, каквато не е хипотезата в настоящото производство (предявен е осъдителен, а не установителен иск). Прави се искане обжалваното решение в съответната част да бъде отменено и исковите изцяло отхвърлени.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба на Н. К. от „Юробанк България“ АД, в който се изразява становище за нейната неоснователност.

Въззивна жалба против първоинстанционното решение е депозирал и ответникът М. Н. К., с която го обжалва в осъдителната му част. Жалбоподателят твърди, че същото е неправилно и необосновано, поради противоречие с материалния и процесуалния закон. Поддържа, че погрешно СГС приел, че ответниците дължат солидарно към банката. Докладът на съда бил непълен и неясен. Исковата молба била нередовна. Било направено и възражение за погасяване на част от вземанията на банката по давност, което не било обсъдено от първата инстанция. Съдът не обсъдил и направените възражения за неравнопоставност на клаузите на чл. 1, ал. 1, чл. 2, ал. 1 и ал. 4, и чл. 6, ал. 2 от договора за кредит. Ако бе ги осъдил съдът би достигнал и до извод, че условията на чл. 18, ал. 2 от договора за кредит за обявяване на предсрочна изискуемост не са настъпили. На отделно основание предсрочна изискуемост не била настъпила и поради невалидно направено изявление за предсрочна изискуемост, защото към 05.04.2009 г. не бил налице обективният факт на неизпълнение. На следващо място се сочи, че като приел за неоснователно възражението за нищожност на клаузата на чл. 1, ал. 1 от договора за кредит съдът достигнал до погрешни правни

изводи. Тази нищожност водела до извод, че задължението следва да се погасява в левове, а като претенирала вземането в швейцарски франкове банката направила невъзможно присъждането в левове при съобразяване на Тълкувателно решение № 4/2014 г. на ОСГТК, поради което само исковите следвало да бъдат отхвърлени като неоснователни. Излагат се доводи, че правото на банката да обяви предсрочна изискуемост е било погасено, защото то възникнало още на 03.07.2011 г., когато настъпил падежа на трето поред непогасена вноска. Не можело да се претендира едновременното заплащане на договорна и мораторна лихва след прекратяване на договора, както и такси за обслужване. Недопустимо било и начисляването на лихва върху лихва. Моли да бъде отменено решението на СГС в обжалваната част и исковите да бъдат отхвърлени изцяло.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба на М. К. от „Юробанк България“ АД, в който се изразява становище за нейната неоснователност.

М. К. е депозирал и частна жалба против определението на съда по чл. 248 ГПК с оплаквания, че съдът не съобразил, че представеното платежно относно разносните за адвокатско възнаграждение не доказвало реално плащане, а само реално платените разноски били дължими. Искане се обжалваното определение да бъде отменено като неправилно. „Юробанк България“ АД е депозирала отговор на частната жалба, в който излага доводи за нейната неоснователност.

По въззивните жалби

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Следователно относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан и следва да се произнесе в рамките на наведените от страните оплаквания, като обаче следва служебно да провери спазването на императивни материалноправни разпоредби, приложими към спора (така т. 1 от тълк. решение № 1/2013г. по тълк.д. № 1/2013 г. на ВКС, ОСГТК).

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Във връзка с правилността, като взе предвид наведените във въззивните жалби пороци на атакувания акт и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Ищецът „Юробанк България“ АД твърди в исковата си молба, че по силата на Договор за потребителски кредит НЛ 39312 от 24.06.2008 г., сключен между „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД от една страна и от друга страна – Н. К. К. и М. Н. К. - кредитополучатели, банката предоставила на кредитополучателите банков кредит в размер на равностойността в швейцарски франкове на 75 000 лв. по курс „купува“ за швейцарския франк към лева на „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД в деня на усвояване на кредита, както следва: 1/ равностойността в швейцарски франкове на 7220 лв. по курс купува швейцарския франк към лева на „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД в деня на усвояване на кредита за рефинансиране на потребителски кредит към същата банка, произтичащ от сключен между кредитополучателя и банката договор, както и 2/ равностойността в швейцарски франкове на 67 780лв. по курс на швейцарския франк към лева на „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД в деня на усвояване на кредита за текущи нужди. Крайният срок за погасяване на кредита, съгласно чл.5 от договора бил 300 месеца.

Кредитът, съгласно чл.2 ал.1 от договора за потребителски кредит, се усвоявал по сметка на кредитополучателя Н. К. в „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД. С банково бордеро № 8854685/03.07.2008г. по банковата сметка на ответницата,

посочена в исковата молба, в „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД банката превела сумата от 62 994 швейцарски франка.

Съгласно чл.28 ал.1 от договора, банката и кредитополучателят се съгласили, че във всеки един момент от действието на договора за кредит банката има право едностранно да прехвърли вземанията си, произтичащи от договора, на дружества или институции от групата на EUROBANK EFG GROUP, вкл.на „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД - гр. София или на други финансови или нефинансови институции или дружества, вкл.такива, чиято дейност включва секюритизация.

На 05.08.2008 г. между Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД и „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД бил сключен Договор за прехвърляне на вземания по договори за кредит. По силата на този договор и чл.28 от Договор за потребителски кредит № HL 39312 от 24.06.2008 г., всички вземания по жилищните кредити, заедно с всички обезпечения, сключени с „Българска Пощенска Банка“ АД са прехвърлени на Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД. На основание чл.3 вр. чл.1 от Договор за прехвърляне на вземания по договори за кредит от 05.09.2008г. Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД встъпва в правата на удовлетворения кредитор „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД по Договор за потребителски кредит № HL39312 от 24.06.2008 г.

Банката уведомила кредитополучателите за извършеното прехвърляне при сключване на Допълнително споразумение от 15.03.2010 г. и с нотариална покана рег. № 3497 том 2, № 56 от 19.04.2019г. на нотариус М. С., получена лично от М. К. и нотариална покана рег.№ 746, том 1 № 80 от 01.02.2018г. на нотариус М. С., връчена на Н. К..

Към Договор за потребителски кредит HL39312 от 24.06.2008 г. имало сключено Допълнително споразумение от 02.07.2008 г., Допълнително споразумение от 15.03.2010 г. и Допълнително споразумение от 20.05.2011г., представляващо неразделна част от договора.

По силата на т.ІІІ от Допълнително споразумение от 15.03.2010 г., чл.3 от Допълнително споразумение от 20.05.2011 г., страните се съгласяват съществуващите и непогасени просрочия и начислени за периодите на облекчение договорни лихви да бъдат реструктурирани към размера на редовната и непогасена главница, за което кредитополучателите дали своето съгласие, упълномощили и оправомощили кредитора.

Вследствие на така извършените капитализации размерът на задължението станал в размер на 63 689,04 шв.франка, което се установявало от приложените към исковата молба банкови бордера, установяващи извършените усвоявания и погасяване на просрочените суми.

Задълженията по банковата сделка следвало да бъдат погасени съгласно чл.6 и чл.7 от Договора, а именно кредитополучателят погасява кредита на равни месечни вноски, включващи главница и лихва с размер на всяка вноска, съгласно погасителен план към договора, представляващ неразделна част от него.

Съгласно чл.3 ал.1 от договора, кредитополучателят дължал на банката годишна лихва в размер на сбора от Базовия лихвен процент на „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД за жилищни кредити в швейцарски франкове /БЛП/, валиден за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка от 1.65 пункта.

По силата на чл. 3, ал. 3 от договора при просрочие на дължимите погасителни вноски, както и при предсрочна изискуемост на кредита кредитополучателите дължат лихва в размер на сбора на лихвата за редовна главница, определена в чл.3, ал.1 плюс наказателна надбавка от 10 пункта.

Били направени разходи за нотариалните такси във връзка обявяване на

предсрочна изискуемост и уведомяването по смисъла на чл. 99 ал.3 от ЗЗД за сключени Договори за цесия.

С Договор за прехвърляне на вземания по договори за кредит от 20.04.2012 г. „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД прехвърлили на „Юробанк И ЕФ Джи България“ АД всички свои вземания към Н. К. и М. К., произтичащи от Договор за потребителски кредит HL39312 от 24.06.2008 г.

За така извършената цесия кредитополучателите били уведомени с нотариална покана рег. № 3497 том 2 № 56 от 19.04.2019 г. на нотариус М. С., адресирана и получена лично от М. К. и нотариална покана рег. № 746 том 1 № 80 от 01.02.2018 г. на нотариус М. С., адресирана и връчена на Н. К..

Съгласно чл. 4 т.1 от договора кредитополучателят заплащал на банката такса за управление 1.5% процента върху размера на разрешения кредит, платима еднократно при усвояване на кредита.

Видно от чл.4 т.2 от договора, кредитополучателят заплащал на Банката годишна такса за управление в размер на 0.04 % процента върху размера на непогасената главница към същата дата

Съгласно чл.10 т.3 от договора кредитополучателят се задължил да отговаря за разноските, свързани с оценка, предоставяне, регистриране, вписване и застраховане на обезпеченията, както и разноските по организиране и провеждане на принудително изпълнение върху предоставеното обезпечение.

Поради неизпълнение на договорните си задължения, произтичащи от чл.6 ал.1 и чл.7 ал.1 от Договор за потребителски кредит HL39312 от 24.06.2008 г. и чл 6 от Допълнително споразумение от 20.05.2011 г. за заплащане на дължимите погасителни вноски по кредита, кредитополучателите изпаднали в забава относно погасяването му, с което бил нарушен сключения договор за потребителски кредит.

Поради непогасяване на вноска с падеж 03.07.2012 г. на основание чл. 18 от договора и чл. 60 от ЗКИ банката обявила цялото задължение за предсрочно изискуемо.

Предвид изложеното ищецът е искал ответниците Н. К. К. и М. Н. К. да бъдат осъдени като солидарни длъжници да заплатят на банката частично дължимите от тях суми а именно: 59 259.26 шв. франка за периода от 03.11.2014 г. до датата на исковата молба ведно със законната лихва върху главницата от датата на исковата молба; 12 042.92 шв. франка – договорна лихва за редовен кредит за периода от 30.11.2016 г. до датата на исковата молба; 7 895.65 шв. франка – мораторна лихва за периода 10.11.2016 г. до 21.10.2019 г.; 1268.57 шв.франка – такси, дължими за периода 03.11.2014 г. до датата на исковата молба и 288.65 шв.франка – застраховки за периода 01.12.2014 г. до датата на исковата молба.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответницата Н. К., която е оспорвала предявения иск. Ответницата е поддържала, че още с чл.1 от Договора тя, като кредитополучател, била поставена в крайно неравноправно икономическо положение, тъй като определянето на размера на кредита в швейцарски франкове се извършва по курс „купува“ на тази валута, прилаган от банката към момента на отпускането на средствата, а размерът на всяка вноска се определя въз основа на прилагания от банката обменен курс „продава“ на швейцарски франкове в деня, предшестващ деня на падежа на погасителните вноски, като клаузата не е била индивидуално договорена, което я е поставило в невъзможност да изпълнява задълженията си по договора. Твърдяла е, че валутния риск е прехвърлен изцяло на кредитополучателя, като ищцата не е била информирана от банката за текущите икономически и валутни тенденции. Твърди се, че липсата на конкретна формула, определяща трайно съотношението между изменението на лихвения процент и

пазарните лихвени индекси е довело до възможността при наличието на предвидените в договора и/или Общи условия на банката изменения на променливата компонента банката произволно да променя лихвите по кредита. Поддържала е, че спрямо ищцата е неприложима потребителската защита по отношение на елемент от същественото съдържание на договора по чл.145 ал.1 от ЗЗП, тъй като за нея, като кредитополучател, липсвала възможност да защити ефективно и своевременно правата си, което произтича от поведението на банката кредитор.

Постъпил е писмен отговор и от ответника М. К., с който той е оспорвал предявения иск. Твърдял е, че ответниците имат качеството на потребители на финансова услуга, по смисъла на пар.13 т.1 от ДР на ЗЗП, като договорът за кредит и сключенията към него допълнителни споразумения съдържат неравноправни клаузи – чл.1 ал.1, чл.2 ал.1 и ал.4, чл.3, ал. 5, чл.6 ал.2 и ал.3, чл.21 ал.2 и чл.23 от Договора, както и идентичните клаузи на чл.VII от Допълнителното споразумение от 15.03.2010 г. и чл.12 от Допълнителното споразумение от 20.05.2011 г., поради което тези клаузи са нищожни. По отношение на клаузите на чл.1 ал.1, чл.2 ал.1 и ал.4 и чл.6 ал.2 от Договора е твърдял, че същите не са индивидуално договорени, а валутният риск е прехвърлен изцяло върху потребителя, тъй като разпоредбите не са съставени по начин, кредитополучателят да може да прецени на основание ясни и разбираеми критерии икономическите последици от сключването на договора. В периода на действие на сключения между страните договор курсът на швейцарския франк към лева се е покачил значително, като за периода от датата на сключване на договора, до датата на подаване на исковата молба се е покачил с над 55%. Съгласно договореното между страните, погасяването се извършвало във валутата, в която същият е разрешен и усвоен швейцарски франкове – чл.6 ал.2 от договора, а в случай, че на съответния падеж на погасителна вноска по главницата и/или лихвата кредитополучателят не е осигурил дължимата сума в швейцарски франкове по сметката си по чл.2 ал.1, но има средства в лева или евро по свои сметки в банката, погасяването на кредита може да се извърши от банката освен във валутата на кредита и в лева или евро, след служебно превалутиране на тези средства в швейцарски франкове по курс „продава” на банката за швейцарския франк към лева/евро. С тази клауза се предоставяла възможност на банката да определя валутните курсове по своя търговска целесъобразност, а среден потребител, относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, по израза в т.2 от решението на СЕС по дело C-186/16, не би могъл да прецени какъв риск поема при сключването на договор за кредит в швейцарски франкове.

М. К. е поддържал, че начинът на формулирането на клаузите на чл.3 ал.5 и чл.6 ал.3 от Договора е общ и едностранно определен, като дава почти неограничена власт на банката едностранно да променя лихвата и погасителните вноски, което противоречи на добрите нрави и представлява уговорка в ущърб на потребителя, като са в разрез с принципа на добросъвестността при договарянето.

Установената между страните уговорка по чл.3 ал.5 от Договора за едностранна промяна БЛП от банката, без ясни критерии за изменението му, налага промяна на възнаградителната лихва и погасителните вноски, без да са установени обективни критерии за подобна промяна, което води до неравностойно положение потребителя на банкови услуги, и обуславя съществена несъразмерност и нееквивалентност в насрещните престации на страните по договора. Начинът на формиране на БЛП и на лихвата и погасителната вноска бил предоставен изцяло на волята на кредитора, като липсвали критерии, по които банката следва да променя БЛП, да увеличава възнаградителната лихва и да променя размера на анюитетните вноски. Поддържал е, че липсата на точна методика за определяне на БЛП и математическа формула за изчисляване на дължимата договорна лихва, както и възможността за

едностранна промяна от страна на банката, обосновават извода за уговаряне на клаузата единствено в полза на банката, което води до значително неравновесие между правата на банката и потребителя. Твърдял е, че в процесния договор за кредит не се съдържат и клаузи, препращащи към методиката за определяне на БЛП, както и клаузи, които да дават легална дефиниция или такава, която да препраща към общи условия, в които да са посочени компонентите, имащи значение за определянето на БЛП, приети от банката при сключване на Договора. Клаузата на чл.21 от договора, която предоставя право на кредитополучателя да поиска превалутиране на кредита, не представлява защита, тъй като правото на превалутиране е предпоставено от съгласие на банката, която има противоположни на кредитополучателя икономически интереси и би се съгласила единствено при неизгоден валутен курс за кредитополучателя, поради което клаузата на чл.23 от договора е създала значително неравновесие между правата и задълженията на страните по кредитния договор съобразно чл.143 т.19 от ЗЗП и поради това била нищожна на основание чл.146 ал.1 от ЗЗП. Със сключеното на 26.05.2011г. Допълнително споразумение между страните, в чл.12 от него те се съгласявали, че кредитополучателят заплаща на кредитора месечна такса за администриране на просрочен кредит, дължима при забава на плащането на една или повече месечни погасителни вноски по кредита на падеж съгласно чл.7 от Договора, в размер, определен съгласно действащата към момента на настъпване на забавата тарифа на кредитора, като се поддържа, че по своята същност това представлява неустойка за забава, макар в разпоредбата на чл.33 от ЗПК законодателят императивно да е уредил възможност при забава на потребителя кредиторът да има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, а съобразно ал. 2 размерът на обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва. Поддържал е, че от изложеното от ищеца не става ясно каква част от претендираните такси се претендират на основание чл.12 от допълнителното споразумение, като уговарянето на бъдещите разходи във фиксиран размер, събиран по силата на самия договор и допълнителното споразумение от 26.05.2011 г., цели единствено заобикалянето на императивно въведено ограничение в закона, поради което и тази клауза, съобразно чл.21 ал.1 от ЗПК се явява нищожна. Твърдял е, че клаузата за превалутиране, включена в договора, е неравноправна по смисъла на чл.143 от ЗЗП. Изложил е, че вземанията са погасени по давност, тъй като от датата на настъпване на предсрочната изискуемост са изминали повече от пет години. В случая, съгласно чл.18 ал.2 от Договора, предсрочната изискуемост е настъпила на 04.07.2012 г., поради неиздължаване в срок на погасителна вноска с падеж 03.07.2012 г., както и че неплащането на три анюитетни вноски води автоматично до прилагането на чл.18, ал.2 от договора, за което е без значение дали и в кой момент кредиторът ще уведоми длъжника с нарочно волеизявление за предсрочната изискуемост., както и че само чл.18 ал.1 от Договора съдържа възможност за избор от кредитора дали и кога точно да се възползва от възможността да отнеме преимуществото на срока за погасяване, а при обявяване на предсрочна изискуемост договорът за банков кредит се прекратява. Изпълнението на изискването за уведомяването на длъжника имало отношение единствено за реализиране на защитата на кредитора по принудителен ред на основание предсрочната изискуемост, но не касае момента, в който чл.18, ал.2 от договора проявява своето действие, нито определя началния момент на погасителната давност, а бездействието на кредитора в продължение години, води до неправомерно едностранно утежняване на финансовото положение на длъжника, тъй като освен целия остатък от главницата, по време на бездействието си банката продължава да начислява редовна лихва, едновременно с наказателната, което е недопустимо. Поддържал е, че клаузата на чл.18 ал.2 от Договора следва да се тълкува в полза и на двете страни по договора за кредит, като е недопустимо бездействието на банката – в

случая същото е продължило седем години, да ограничи възможността и правото на кредитополучателя да се позове на изтекла погасителна давност. В условията на евентуалност ответникът е твърдял, че по договора за кредит изобщо не е настъпила предсрочна изискуемост.

М. К. е поддържал, че доколкото цедентът „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД, съгласно договор за цесия от 20.04.2012 г., не е банкова институция, същият няма право едностранно да изменя лихвените проценти за дължимата лихва, нито да извършва т.нар "капитализация", а чрез включването на неплатените лихви към размера на дължимата непогасена главница, към която новообразувана сума да се начислява дължимата лихва, с допълнителните споразумения от 15.03.2010 г. и от 20.05.2011 г., се начислявала "лихва върху лихва" или анатоцизъм, което било нищожно и не следвало да се взема предвид при изчисляване на дължимите по договора суми.

Твърдял е още, че към договора за кредит не е имало погасителен план, поради което за кредитополучателя е било невъзможно да знае колко да плаща, като в чл.7 от Договора не е посочен падежа на погасителните вноски, доколкото не е посочено число на месеца, към което падежът настъпва. Поддържал е, че условията на чл.18 ал.2 от Договора за обявяване на предсрочна изискуемост не са настъпили доколкото е било невъзможно да се установи наличието на конкретно неизпълнение от страна на кредитополучателите. Липсата на предпоставките кредиторът да обяви предсрочна изискуемост на вземанията си по договора за кредит, водело до неоснователност на претенциите на ищеца на отделно основание.

По указания на въззивната инстанция „Юробанк България“ АД е уточнила исковата си молба с молби от 10.08.2022 г., 28.09.2022 г. и 23.11.2022 г. В уточнителните молби е посочено, че банката обявила предсрочна изискуемост заради неплащане на падежа на вноската от 03.07.2012 г. с нотариални покани до двамата ответници, като същата настъпила на 17.06.2019 г. Уточнено е още, че претенцията за главница се състои от падежиралата просрочена главница за периода 03.11.2014 г. до 03.06.2019 г. (тъй като преди 03.11.2014 г. има погасени по давност суми) и цялата предсрочно изискуема главница от 03.06.2019 г. насетне. Общият размер на непогасената главница е 62 075 шв. франка и е дължима за периода 03.07.2012 г. до 30.10.2019 г. От нея се предявява частична претенция в размер на 59 259.26 шв.фр., включваща цялата предсрочно изискуема главница в размер на 51 691.15 шв.франка и падежиралата просрочена главница в размер на 7 568.11 шв.франка за периода 03.11.2014 г. до 30.10.2019 г. Претендира се договорна лихва в размер на 12042.92 шв.франка като част от пълен размер от 36 520.21 шв.франка за периода 30.11.2016 г. до 30.10.2019 г.; договорна лихва за просрочен кредит в размер на 7 895.65 шв.франка като част от пълно вземане в размер на 9 968.35 шв. франка за периода 10.11.2016 г. до 21.10.2019 г.; такси в размер на 1 268.57 шв.франка се претендират като част от общ размер от 2 364.32 шв.франка за периода 03.11.2014 г. до 30.10.2019 г. и застраховките в размер на 288.65 шв.франка се претендират като част от общ размер 2 364.32 шв.франка за периода 01.12.2014 г. до 30.10.2019 г.

Пред първата инстанция са събрани писмени доказателства и е изслушано заключение на ССЕ. Заключение на ССЕ е изслушано и пред въззивната инстанция. От събраните по делото доказателства се установява следното:

По силата на чл.1,ал.1 от Договор за потребителски кредит HL 39312/24.06.2008 г., „Юробанк И Еф Джи България“ АД („Юробанк България”АД) предоставя на кредитополучателите Н. К. и М. К. потребителски кредит в размер на равностойността в швейцарски франкове на 75 000 лв. по курс „купува“ за швейцарския франк към лева на банката в деня на усвояване на кредита, от които: равностойността в швейцарски

франкове на 7220 лв. по курс „купува“ за швейцарския франк към лева на банката в деня на усвояване на кредита за рефинансиране на потребителски кредит към „Юробанк И Еф Джи България“ АД, произтичащ от сключен между кредитополучателя и „Юробанк И Еф Джи България“ АД договор, както и равностойността в швейцарски франкове на 67 780 лв. по курс „купува“ за швейцарския франк към лева на банката в деня на усвояване на кредита за текущи нужди.

Съобразно чл.1, ал.4 за връщането на кредита и за другите задължения по договора кредитополучателите отговарят солидарно.

Съобразно чл.2, ал.1 от Договора, разрешеният кредит се усвоява по блокирана сметка в швейцарски франкове на кредитополучателя Н. К. в „Юробанк И Еф Джи България“ и се ползва при условията на ал.4 и 5 и след представяне в банката на нотариален акт за учредяване на договорна ипотека върху имотите по чл.13 от Договора, предоставени като обезпечение, както и на удостоверение за тежести, от които да е видно, че ипотеката е учредена като първа в полза на банката, няма вписани иски молби, възбрани или други тежести от други кредитори, освен в полза на банката; подписан анекс към HL29239.

Съгласно чл.3, ал.1 от Договора за усвояния кредит кредитополучателят дължи на банката годишна лихва в размер на сбора на Базовия лихвен процент /БЛП/ на банката за жилищни кредити в швейцарски франкове, валиден за съответния период на начисляване на лихвата, плюс договорна надбавка от 1.65 пункта. Към момента на сключване на договора БЛП на банката за жилищни кредити в швейцарски франкове е в размер на 4,5%, като дължимите лихви, съгласно чл.3, ал.2 от Договора се начисляват от датата на усвояване на кредита.

Видно от чл.3, ал.3 от Договора, при просрочие на дължимите погасителни вноски, както и при предсрочна изискуемост на кредита, кредитополучателят дължи лихва в размер на сбора от лихвата за редовна главница плюс наказателна надбавка от 10 пункта, като в чл.3, ал.5 от Договора е предвидено, че действащият БЛП на банката не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните, а банката уведомява кредитополучателя за новия размер на БЛП за швейцарски франкове и датата, от която той е в сила, чрез обявяването им на видно място в банковите салони, като договорените надбавки не се променят.

Съгласно чл.4 от Договора, кредитополучателят заплаща на банката следните такси: 1/ Такса за управление - 1,5% върху размера на разрешения кредит еднократно, платима при първо усвояване на кредита; 2/ Комисионна за управление на кредита, платима ежемесечно на датата на падежа на съответната погасителна вноска по кредита, в законоустановената последователност на плащането спрямо месечната погасителна вноска в размер на 0,04% върху размера на непогасената главница по кредита, считано към същата дата; 3/ Административна такса 40 лв. – еднократно дължима при подаване на документите за кредит.

Крайният срок за погасяване на кредита (чл.5 от Договора), включително дължимите лихви, е 300 месеца, считано от датата на откриване на заемната сметка по кредита, считано от датата на усвояване на кредита, като датата на усвояване на кредита се удостоверява чрез подписването на Приложение № 1 към договора след учредяване на договореното обезпечение и изпълнение на останалите условия по договора. Кредитополучателят погасява кредита на месечни вноски /чл.6 от Договора/, включващи главница и лихва, с размер на всяка вноска, съгласно погасителен план (Приложение № 2), представляващ неразделна част от договора и във валутата, в която той е разрешен и усвоен - швейцарски франкове.

При частично или пълно предсрочно погасяване (чл.8 от Договора)

кредитополучателят дължи такса в размер на 4% върху размера на предсрочно погасената главница.

Съгласно чл.6 ал.3 от Договора, в случай, че по време на действие на договора банката промени БЛП размерът на погасителните вноски се променя автоматично в съответствие с промяната, за което кредитополучателят с подписване на договора дава своето неотменяемо и безусловно съгласие.

Погасителните вноски се изплащат ежемесечно (чл.7 ал.1 от Договора), като падежът на всяка погасителна вноска е число на месеца, следващ датата на усвояване на кредита.

Съгласно чл.14 от Договора кредитополучателят се задължава да направи застраховка на предоставения като обезпечение недвижим имот, като застраховката следва да бъде прехвърлена в полза на банката и подновявана от тях всяка година до окончателното издължаване на кредита. С подписване на договора кредитополучателят дава неотменимото си и безусловно съгласие, оправомощава и упълномощава банката, а банката приема да заплаща от негово име и за негова сметка необходимата премия за сключване, както и за ежегодното подновяване на застрахователната полица, като събира необходимите средства служебно от сметките на кредитополучателя. Страните се съгласяват в случай, че към датата на плащане на съответната застрахователна премия по сметките на кредитополучателя не е осигурена необходимата сума за плащането ѝ, банката да превежда дължимата сума и със същата сума увеличава задължението на кредитополучателя по договора за кредит.

Съгласно чл.18 ал.1 от Договора при непогасяване на която и да е вноска по кредита, както и при неизпълнение от страна на кредитополучателя, на което и да е задължение по договора, банката може да направи кредита изцяло или частично предсрочно изискуем.

По силата на чл.18 ал.2 от Договора при неиздължаване на три последователни месечни погасителни вноски изцяло или частично, целият остатък по кредита се превръща в предсрочно и изцяло изискуем, считано от датата на падежа на последната вноска, като изискуемостта настъпва без да е необходимо каквото и да е волеизявление на страните.

От представеното по делото Приложение № 1 от 03.07.2008г. към договора за банков кредит НЛ 39312/24.06.2008г., представляващо неразделна част от същия, се установява, че кредитът е усвоен на датата на подписването му, а именно – 03.07.2008 г.

С Договор за цесия за прехвърляне на вземания по договори за кредит от 05.09.2008 г. между „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД и „Юробанк И Еф Джи България“ АД /„Юробанк България“ АД/ вземанията на „Юробанк България“ АД по договори за жилищни и потребителски кредити, които са обезпечени с ипотека, какъвто е и процесния договор, предоставени от банката на клиентите, изброени в Приложение 1 към договора, заедно с всички обезпечения, привилегии и други принадлежности, включително начислената до датата на прехвърляне лихва, включително солидарните длъжности по кредитите, са прехвърлени на „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД., като е посочено, че прехвърлянето влиза в сила на 30.07.2008 г.

С Допълнително споразумение от 15.03.2010 г. „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД, наричан за краткост кредитор, от една страна, и Нел К. и М. К. са предоговорили съществуващите към датата на сключването му задължения на кредитополучателите към кредитора, като са констатирани техните размери. По т. II от Допълнителното споразумение страните са се споразумели за въвеждане на облекчен ред за погасяване на съществуващите вземания по договора за кредит, а именно: по

т.ІІІ са се съгласили общият сбор от сметката, включваща просрочени главница и лихва да бъде преоформена чрез натрупване към редовната главница, посочена в споразумението, като кредитополучателите са оправомощили кредитора да извърши служебно всички необходими действия по преоформяне на задълженията, като по т.ІV са се съгласили след изпълнението на условието по т.ІІІ кредитополучателите да се ползват от 12-месечен период на облекчено погасяване на общия дълг, считано от влизане в сила на допълнителното споразумение, включващо и договорката общият дълг да се погасява с фиксирана годишна лихва в размер на 4.60% В т. VI страните са се съгласили, че кредитополучателят е уведомен, че може да получи екземпляр от изготвения от кредитора погасителен план и че неполучаването на екземпляр от него не го освобождава от задълженията му за плащане на общия дълг в срока и в размерите, посочени в същия.

С Допълнително споразумение от 20.05.2011 г. цесионерът и кредитополучателите са предоговорили съществуващите към датата на сключването му задължения и са констатирали техните размери, като по чл. 4 страните са се съгласили кредитополучателите да ползва 12-месечен период на облекчено потасяване на дълга, считано от следващия падежа, както и че през този период върху дълга да се начислява фиксирана годишна лихва в размер на 4.85%, както и че през периода на облекчено погасяване кредитополучателите погасяват месечно на равни вноски от 250 шв.франка.

С Договор за цесия за прехвърляне на вземания по договори за кредит от 20.04.2012 г. между „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД и „Юробанк И Еф Джи България“ АД /„Юробанк България“ АД/, вземанията на „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД по договори за жилищни и потребителски кредити, които са обезпечени с ипотека, какъвто е и процесния договор, предоставени на клиентите, изброени в Приложение 1 към договора, заедно с всички обезпечения, привилегии и други принадлежности, включително начислената до датата на прехвърляне лихва, включително солидарните длъжности по кредитите, са прехвърлени на „Юробанк България“ АД.

С Нотариална покана рег.№ 746, том 1 № 80 от 01.02.2018 г. на нотариус М. Д. - С., връчена на Н. К. на 27.04.2018 г. при условията на чл. 41 ал.1 – 5 от ГПК и с Нотариална покана рег.№ 3497 том 2, № 56 от 19.04.2019 г. на нотариус М. Д. - С., връчена лично на М. К. на 17.06.2019 г., „Юробанк България“ АД е уведомила кредитополучателите за извършените цесии, както и че поради неизпълнение на договорните задължения, произтичащи от чл.6 ал.1 и чл.7 ал.1 от Договор за потребителски кредит HL39312/24.06.2008г. и чл.6 от Допълнително споразумение от 20.05.2011г. за заплащане на дължимите погасителни вноски, те са в забава относно погасяването му, с което е нарушен Договора за потребителски кредит и допълнителните споразумения към него.

В нотариалната покана до Н. К. е посочено, че поради неиздължаване на погасителна вноска с падеж 03.07.2012 г., на основание чл.18 от Договора и чл.60 ал.2 от ЗКИ банката обявява цялото задължение към 29.01.2018 г. в общ размер на 98 638,07 шв.франка за незабавно изискуемо и дължимо без да се прекратява действието на договора.

В нотариалната покана до М. К. е посочено, че поради неиздължаване на погасителна вноска с падеж 03.07.2012 г., на основание чл.18 от Договора и чл.60 ал.2 от ЗКИ банката обявява цялото задължение към 05.04.2009 т. в общ размер на 106 119,94 шв.франка за незабавно изискуемо и дължимо без да се прекратява действието на договора.

От заключението на допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза,изготвено от вещото лице Х., неоспорено от страните, се установява, че

договореният кредит в размер на 62 994 швейцарски франка (шв.франка) по Договор за потребителски кредит № HL 39312 от 24.06.2008 г. е усвоен еднократно на 03.07.2008 г.

Кредитните средства са постъпили по разплащателна сметка в швейцарски франкове на ответницата Н. К..

Усвоеният кредит в швейцарски франкове в размер на 62 994 шв.фр. представлява равностойността в швейцарски франкове на 75 000 лв. по обявен пазарен курс „купува“ за швейцарски франк към лева на банката – ищец в деня на усвояване (чл.1 ал.1 от договора за кредит).

Равностойността на кредита в швейцарски франкове в деня на усвояване – 03.07.2008 г. е определена по курс „купува“ на банката 1,1906 лева за 1 шв.франк, валиден за предходния ден – 02.07.2008 г.

Съгласно чл.5, ал.1 и чл.6, ал.1 на договора, кредитът е разсрочен за погасяване на 300 месечни анюитетни погасителни вноски, включващи главница и лихва, всяка по 326,28 шв.франка, формирана при договорен годишен лихвен процент /ГЛП/ 6,15%, представляващ сбора на действащия към датата на сключване на договора базов лихвен процент /БЛП/ на банката 4,5% плюс 1,65 пункта надбавка. БЛП не подлежи на договаряне и промените в него, респ. промените на лихвения процент по кредита и месечното задължение за главница и лихва, стават незабавно задължителни за страните. Падежната дата на месечните анюитетни вноски е всяко 03-то число на месеца като първата падежна дата е 03.08.2008 г. Ежемесечно на датата на падежа е дължима годишна такса за управление на кредита в размер на 0,04% върху остатъка от главницата.

От падежиралите 20 броя месечни погасителни анюитетни вноски, включващи главница и лихва, с падежи от 03.08.2008 г. до 03.03.2010 г. по погасителен план към Договора за кредит, изцяло са погасени 20 от вноските в частта за лихва и 19 от вноските за главница, подробно описани в заключението, като от вноската с падеж 03.03.2010 г., цялата в размер на 471,38 шв.франка /изцяло платена лихва в размер на 392,34 шв.франка и 13,53 шв.франка от вноската за главница, цялата в размер на 79,04 шв.франка.

От падежиралите 13 броя месечни вноски по 236 шв.франка всяка, за периода на облекчен режим за погасяване на кредита с падежи от 03.04.2010 г. до 03.04.2011 г. по погасителен план към Допълнително споразумение № 1/15.03.2010г., са погасени всички 13 вноски.

От падежиралата месечна погасителна анюитетна вноска в размер на 496,86 шв.франка, включваща главница и лихва, с падеж 03.05.2011 г. – първата падежна дата след изтичане на периода на облекчен режим за погасяване на кредита по погасителен план към Допълнително споразумение № 1/15.03.2010 г., е погасена само част от вноската, в частта за лихвата. Погасената част от лихвата е в размер на 199,36 шв.франка (цялата за 413,32 шв.франка).

На 05.05.2011 г. е последното плащане на задължения по процесния кредит в размер на 200 шв.франка, с които са погасени: част от просрочената месечна вноска за редовна лихва с падеж 03.05.2011 г. в размер на 199,36 шв.франка, цялата за 413,32 шв.франка; непогасена част от месечната такса за управление на кредита с падеж 03.05.2011 г. в размер на 0,64 шв.франка

Погасяването по кредита е преустановено, считано от падежна дата 03.05.2011 г. На падежната дата е дължима месечна анюитетна вноска в размер на 496,86 шв.франка, в т.ч. 413,32 шв.франка за лихва и 83,54 шв.франка за главница, от която е погасена само част от вноската, в частта за лихвата в размер на 199,36 шв.франка.

Обслужването на задълженията по кредита за периода от 03.07.2008 г. – дата на първо усвояване, до 30.10.2019 г. – дата на подаване на исковата молба, е представено в таблица I, приложена към експертизата.

След 03.06.2012 г. по разплащателната сметка в швейцарски франкове на ответницата с посочен в експертизата аналитичен номер няма постъпили средства за погасяване на задължения, вкл. за погасяване на главница по кредита.

На 17.06.2019 г. целият дълг по главница в размер на 62 075 шв.франка е отнесен в просрочие, обявен за предсрочно изискуем. Към 30.10.2019 г. – дата на подаване на исковата молба, неплатената главница по процесния договор за кредит и анексите към него е, както следва:

Предсрочно изискуем остатък от главница 51 691,18 шв.франка /с ненастъпил падеж за плащане към 17.06.2019 г. – дата на предсрочна изискуемост/; просрочена главница 10 383,82 шв.франка; дълг по главница към 30.10.2019 г. в размер на 62 075 шв.франка /51 691,18 шв.франка предсрочно изискуема редовна главница плюс 10 383,82 шв.франка просрочена главница/.

Към 30.10.2019 г./дата на исковата молба) са падежирали 131 месечни вноски за редовни лихви с падежи 03.08.2008 г. (първа падежна дата) до 03.06.2019 г. (последен падеж преди датата на обявяване на предсрочна изискуемост – 17.06.2019 г.)

Начислените лихви са общо в размер на 48 101,18 шв.франка с падежи, както следва: Падежирали по погасителен план към Договор за кредит – 7778,52 шв.франка – 14 вноски за лихви с падежи от 03.04.2010 г. до 03.05.2011 г./последен падеж преди сключване на Допълнително споразумение № 1/15.03.2010г./; Падежирали по погасителен план към Допълнително споразумение № 1/15.03.2010г. – 3635,96 шв.франка – 14 вноски за лихви с падежи от 03.04.2010г. до 03.05.2011г./последен падеж преди сключване на Допълнително споразумение № 2/20.05.2011г./; Падежирали по погасителен план към Допълнително споразумение № 2 от 20.05.2011г. – 36 521,46 шв.франка – 97 вноски за лихви с падежи от 03.06.2011г. до 03.06.2019г./последен падеж преди датата на обявяване на предсрочна изискуемост – 17.06.2019г./

Погасени редовни главници за същия период – 03.08.2008 г. – 03.06.2019 г./предсрочна изискуемост/ са общо в размер на 11 580,67 шв.франка; Дълг за редовни лихви към 30.10.2019г. в размер на 36 520,51 шв.франка / 48 101,18 шв.франка начислени лихви до датата на предсрочната изискуемост – 17.06.2019г. минус 11 580,67 шв.франка погасени лихви/.

Към 30.10.2019 г./дата на подаване на исковата молба/ начислените и неизплатените наказателни лихви за просрочена главница са в размер на 10 156,70 шв.франка – начислени лихви до датата на предсрочна изискуемост – 17.06.2019г. минус 3,93 шв.франка погасени лихви/.

Неизплатени такси за управление на кредита, начислявани ежемесечно на падежна дата в размер на 0,04% върху остатъка от главница: Начислените такси за управление на кредита за периода от 03.08.2008 г./първата падежна дата/ до 03.06.2019 г./последен падеж преди датата на предсрочната изискуемост – 17.06.2019 г./ са общо в размер на 3115,22 шв.франка; Погасените такси за управление на кредита са начислените до падеж 03.05.2011г.вкл., общо в размер на 842,48 шв.франка.; Неизплатени 97 падежирали такси за управление на кредита за периода от 03.06.2011г. до 03.06.2019г., общо в размер на 2272,74 шв.франка (3115,22 шв.франка начислени минус 842,48 шв.фр. погасени).; Неизплатени такси за просрочие в размер на 113,07 шв.фр. Общият размер на начислените и неизплатени такси към 30.10.2019г. е 2385,81 шв.франка (2272,74 шв.фр. такси управление плюс 113,07 шв.франка такси за

просрочие).

Общо неизплатените застрахователни премии към 30.10.2019 г. са 447,74 шв.франка, от които: начислени за периода 2012 г. – 2018 г. в размер на 472,05 шв.франка минус 24,31 шв.франка погасени за същия период).

Погасяването на задълженията по процесния кредит е извършвано със средства, осигурени по разплащателната сметка в швейцарски франкове на ответницата Н. К., открита при банката ищец с посочен аналитичен номер (т.8.2 от заключението), същата сметка, по която е усвоен и кредита. Сметката е захранвана с внесени левове в брой на каса в банката, които са обменяни в швейцарски франкове по курс "продава" швейцарски франк/лев на банката в деня на вноската.

Реално усвоените средства по кредита са във валута швейцарски франкове. Усвоени са по разплащателна сметка в швейцарски франкове на ответницата Н. К., открита при банката-ищец. На 03.07.2008 г. сметката е кредитирана/заверена/ със сумата 62 994 шв.франка срещу дебитиране /задължаване/ на заемна сметка 5412 – „Предоставени заеми на граждани за текущо потребление“, аналитична партиза в швейцарски франкове на ответницата със сумата 62 994 шв.фр.

Ползването на 62 048,65 шв.франка от усвоените кредитни средства е извършено в левове, като с валутна сделка „покупко-продажба на валута“ в деня на усвояване – 03.07.2008г., швейцарските франкове са изкупени по курс „Купува“ на банката 1,1906 лв. за швейцарски франк с легова равностойност в размер на 73 875 лв. (62 048,65 шв.франка x 1,1906 лв.), е заверена/кредитирана/ разплащателна сметка в левове на ответницата. С разликата от 945,47 шв.франка са погасени: на 03.07.2008г. – 944,91 шв.франка еднократна комисионна за управление на кредита в размер на 1,5% от усвоената сума: на 03.08.2008 г. – 0,55 шв.франка – част от падежиралата вноска за лихва; Постъпилите по леговата сметка 73 875 лв. са разпоредени, както следва: на 03.07.2008 г. – 7220 лв. за погасяване на потребителски кредит; на 03.07.2008 г. – 55 000 лв. – изплатени в брой на каса в банката на М. К.; на 03.07.2008 г. – 23,33 лв. за погасяване на главница и наказателна лихва по друг кредит на ответницата в банката с референтен номер 821655 и на 04.07.2008 г. – 11 130 лв., изплатени в брой на каса в банката на М. К..

Видно от заключението е, че банката е променяла едностранно лихвения процент по процесния кредит вследствие на промяна на Базовия лихвен процент /БЛП/, който е прилагала за кредити в швейцарски франкове.

Разликата между дължимата възнаградителна лихва по първоначалния погасителен план, при договорен лихвен процент 6,15% и начислената възнаградителна лихва по счетоводни данни на банката – ищец/с изменение на лихвения процент/, е изчислена в таблица 2, приложена към експертизата, в колона 15.

Разлика към 17.06.2019 г. дата на предсрочна изискуемост в размер на 11 675,95 шв.франка

Разлика към 30.10.2019г. дата на подаване на исковата молба в размер на 12 271,49 шв.франка

Извършените плащания по кредита до дата на последно плащане – 05.05.2011г. са общо в размер на 13 421,13 шв.фр.

Ако извършените плащания за сума общо в размер на 13 421,13 шв.фр. се отнесат за погасяване на месечни погасителни вноски, изчислени под формата на погасителен план с договорен лихвен процент 6,15% за целия период ще се погасят:

Всички дължими 29 ануитетни вноски месечни вноски с падежи от 03.08.2008г. до 02.12.2010 г. вкл., в т.ч.

9124,13 шв.франка, представляващи 29 месечни вноски за възнаградителна лихва

3380,40 шв.франка, представляващи 29 месечни вноски за главница

12 506,54 шв.франка. – общо погасени 29 анюитетни вноски за главница и лихви плюс

736,13 шв.франка – дължимите 30 вноски за такса управление с падежи 03.08.2008г. – 02.01.2011г. вкл. Плюс

178,46 шв.франка от дължимата месечна вноска за възнаградителна лихва с падеж 03.01-2011г. цялата в размер на 305,52 шв.франка.

Общо погасените задължения към 30.10.2019 г. са 13 421,13 шв.франка.

Дължимите суми по кредита към 30.10.2019 г. – дата на подаване на исковата молба биха били:

17 645,51 шв.франка – дължими 105 вноски за главница с падежи 03.01.2011г.

27 762,54 шв.франка дължими 105 вноски за възнаградителна лихва с падежи 03.02.2011г. – 03.01.2019г.

45 282,30 шв.франка – общо дължими 105 анюитетни вноски за главница и лихви плюс

2166,83 шв.франка – дължими 104 вноски за такса управление с падежи 03.02.2008г. – 03.10.2019г. вкл. плюс

193,58 шв.франка текуща възнаградителна лихва за 27 дни – от 03.10.2019 г. до 29.10.2019 г.вкл.

Пред въззивната инстанция е изслушано заключение на ССЕ, изготвено от вещото лице Ю. Х. по служебно поставени въпроси. Вещото лице е изготвила погасителен план в швейцарски франкове за целия период на процесния кредит при първоначално уговорения лихвен процент. След това е отчела направените плащания, като ги е преизчислила в швейцарски франкове по курс „купува“ за швейцарския франк към лева на „Юробанк България“ АД към момента на усвояване на кредита, след което е посочила, че към 27.04.2018 г. (датата, на която е връчена нот. покана на Н. К.) непогасените задължения са както следва: Главница в размер на 10 792.63 шв. франка равни на 82 падежирали вноски от 03.07.2011 г. до 03.04.2018 г.; Договорна лихва в размер на 23 058.04 шв. франка, равни на 82 падежирали вноски от 03.07.2011 г. до 03.04.2018 г.; Такса управление в размер на 1 764.20 шв. франка, равни на 81 вноски с падежи от 03.08.2011 г. до 03.04.2018 г. включително; Мораторна лихва равна на 5 584.08 шв. франка, начислена за периода 03.07.2011 г. до 26.04.2018 г.; Такса просрочие в размер на 125.99 шв.франка и застраховки в размер на общо 375.11 шв. франка да периода от 2012 г. – до 2017 г. Или общо непогасени към 27.04.2018 г. са 41 700.05 шв. франка.

Вещото лице е посочила, че остатък от редовна главница към 27.04.2018 г. е в размер на 48 805.81 шв. франка.

Към 17.06.2019 г. (датата, на която е връчена нот. покана на М. К.) непогасени са следните задължения: Главница в размер на 13 131.05 шв. франка равни на 96 падежирали вноски от 03.07.2011 г. до 03.06.2019 г.; Договорна лихва в размер на 26 393.99 шв. франка, равни на 96 падежирали вноски от 03.07.2011 г. до 03.06.2019 г.; Такса управление в размер на 2030.58 шв. франка, равни на 95 вноски с падежи от 03.08.2011 г. до 03.06.2019 г. включително; Мораторна лихва равна на 7 785.81 шв. франка, начислена за периода 03.07.2011 г. до 16.06.2019 г.; Такса просрочие в размер на 125.99 шв.франка и застраховки в размер на общо 447.74 шв. франка за периода от 2012 г. – до 2018 г. Или общо непогасени към 27.04.2018 г. са 49 915.15 шв. франка.

Вещото лице е посочила, че остатък от редовна главница към 17.06.2019 г. е в размер на 46 467.39 шв. франка.

Вещото лице е посочила и непогасените задължения към датата на изготвяне на заключението 10.11.2022 г. в два варианта, при обявена предсрочна изискуемост на 27.04.2018 г. и към 17.06.2019 г., като изчисленията са дадени в таблична форма към заключението.

При така установеното от фактическа страна, настоящият състав намира следното от правна страна:

Съгласно чл. 430, ал. 1 ТЗ, с договора за банков кредит банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел и при уговорени условия и срок, а заемателят се задължава да ползва сумата съобразно уговореното и да я върне след изтичане на срока. Според чл. 430, ал. 2 ТЗ заемателят заплаща лихва по кредита, уговорена с банката. Договорът за банков кредит се сключва в писмена форма.

Съгласно чл. 60, ал. 2 ЗКИ кредитът може да бъде обявен за предсрочно изискуем поради неплащане в срок на една или повече вноски по кредита.

При съобразяване на посочената правна уредба, за да бъде основателен иска, банката следва да докаже сключването на валиден договор за банков кредит с ответниците; предоставянето на уговорения кредит; настъпването на условията за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита и обявяването ѝ на длъжника; възникването на вземания за такси и застраховки и размера на претенцията си.

В случай че ищецът докаже, че е изпълнил точно, ответниците следва да докажат правоизключващите и правопогасяващите си възражения, които в случая са, че за изтекла погасителна давност, настъпили условия за обявяване на предсрочна изискуемост още през 2011 г., липса на редовно обявена предсрочна изискуемост, нищожност на клаузите за капитализация на лихвата, нищожност поради неравноправност и на клаузи от договора за кредит и допълнителните споразумения към него.

Не е спорно между страните, а и се установява от събраните писмени доказателства, че между „Юробанк България“ АД (универсален правопреемник на „Юробанк и Еф Джи България“ АД) от една страна и Н. К. и М. К. от друга страна е сключен договор за потребителски кредит HL39312 от 24.06.2008 г., по който банката предоставя на кредитополучателя кредит в швейцарски франкове в размер на равностойността в шв.франка на 75 000 лева.

Не е спорно пред настоящата инстанция, а и се установява от изслушаните заключения на ССЕ, че кредитът е изцяло усвоен по сметка на Н. К. – Ц. на 03.07.2008 г., когато са ѝ преведени 62 994 шв.франка по курс „купува“ на банката 1,1906 лева за 1 шв. франк.

Макар сключеният договор за кредит да е като цяло действителен, при изпълнение на законното си задължение съдът служебно да следи за неравноправни клаузи в договорите с потребители, настоящият състав намира, че чл. 3.5 и чл. 6.3 и чл. 12 от договора за кредит, които дават възможност на банката едностранно да променя лихвения процент, както и клаузите на чл. 6, ал. 2 и чл. 21-23 от договора, които определят начина на формиране на задълженията по договора, са неравноправни и поради това нищожни на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП, предвид следното:

По делото няма спор, че ответниците Н. К. и М. К. са физически лица, на което въз основа на сключения с ищцовата банка през 2008 г. договор е предоставен потребителски кредит, който не е предназначен за извършване на търговска или професионална дейност, и същите имат качеството на потребители по смисъла на § 13, т.1 от ДР на З., а ищцовата банка има качеството на търговец, по смисъла на § 13, т.2

от ДР на ЗПП.

По материалноправните въпроси, свързани с наличието на неравноправие между правата и задълженията на страните по кредитното правоотношение като значително по смисъла на ЗПП, неравноправния характер на клаузите, критериите за определяне наличие на индивидуално договаряне и наличие на изключенията на чл. 144 ЗПП и спрямо банката като доставчик на финансова услуга, е налице константна съдебна практика на ВКС, обективирана в множество решения - Решение № 77/15 г. по гр.д. № 4452/14 на ВКС, ГК, III г. о., Решение № 424/15 по гр.д. № 1899/15 на ВКС, ГК, IV г. о., Решение № 51/16 по т.д. № 504/16 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 95/16 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 205/16 по т.д. № 154/16 г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 165/16 по т.д. № 1777/16 г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 201/17 г. по т.д. № 2780/15 г. на ВКС, ТК, II т. о. и др. С тях е последователно е установено разбирането, че предпоставките за определяне неравнопоставеността на една договорна клауза, са: 1/ клаузата да не е индивидуално уговорена; 2/ да е сключена в нарушение на принципа на добросъвестността; 3/ да създава значителна неравнопоставеност между страните относно правата и задълженията - съществено и необосновано несъответствие между правата и задълженията на страните; 4/ да е сключена във вреда на потребителя. Прието е, че основният критерий за приложимост на изключението по чл. 144, ал. 3, т. 1 ЗПП е изменението на цената да се дължи на външни причини, които не зависят от търговеца или доставчика на финансови услуги – дължат се на въздействието на свободния пазар и/ или от държавния регулатор. Единствено в тази хипотеза търговецът/ доставчикът на финансови услуги не може да се счита за недобросъвестен по смисъла на общата дефиниция за неравноправна клауза, съдържаща се в чл. 143, ал. 1 ЗПП, тъй като увеличението на престацията, макар и едностранно, не зависи пряко от неговата воля.

На самостоятелно основание за да се прецени дали конкретните договорни клаузи отговарят на този критерий за изключване общия принцип, въведен с чл. 143, ал. 1 ЗПП е необходимо те да бъдат формулирани по ясен и недвусмислен начин, от една страна, а от друга - потребителят предварително да е получил достатъчно конкретна информация как търговецът на финансови услуги може едностранно да промени цената, за да може на свой ред да реагира по най - уместния начин.

В посочените съдебни актове и др. постановени по идентични казуси е прието, че уговорката в договор за банков кредит, предвиждаща възможност на банката за едностранна промяна на договорения лихвен процент въз основа на непредвидено в самия договор основание и когато такова договорено изменение не е свързано с обективни обстоятелства, които са извън контрола на доставчика на услугата, е неравноправна с оглед общата дефиниция на чл. 143, ал. 1 ЗПП. Методът на изчисляване на съответния лихвен процент трябва да съдържа ясна и конкретно разписана изчислителна процедура, посочваща вида, количествените изражения и относителната тежест на всеки от отделните компоненти - пазарни индекси и/ или индикатори. Съобразно правната природа на договора за банков кредит, безспорна е и необходимостта от постигнато между съконтрагентите съгласие за начина на формиране на възнаграждението на кредитодателя, т. е. да е налице конкретна формула за определяне на възнаградителната лихва - съществен елемент от съдържанието на този вид банкови сделки. Когато потребителят не е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина, метода, по който кредитодателят може едностранно да промени цената на доставената му финансова услуга, както и когато методологията, създадена от банката - кредитор, например с нейни вътрешни правила, не е част от договора за кредит, банката не може да се счита за добросъвестна по смисъла на общата дефиниция за неравноправна клауза по ЗПП.

В съдебната практика се приема още, че когато не е указано нито в договора, нито в общите условия как и поради какви причини, стоящи извън контрола на банката, тя има право да увеличи базовия лихвен процент, когато липсват критерии, по които банката да увеличава възнаградителната лихва, разпоредбата на чл.144, ал. 2 и ал. 3 ЗЗП не може да бъде приложена. Уговорената неиндивидуално в договора за кредит възможност за едностранно увеличаване от страна на банката на първоначално съгласувания размер на базовия лихвен процент, при необявени предварително и невяклучени като част от съдържанието на договора ясни правила за условията и методиката, при които този размер може да се променя до пълното погасяване на кредита, не отговаря на изискването за добросъвестност, поради което по отношение на тази клауза изключението по чл. 144, ал. 2 и ал. 3 ЗЗП е неприложимо.

В случая в чл.3, ал.5 от договора е уговорено, че действащия базов лихвен процент /БЛП/ на банката за жилищни кредити не подлежи на договаряне и промените в него стават задължителни за страните, като банката е имала задължение да уведоми кредитополучателя за новия му размер и датата, от която влиза в сила, чрез обявяването му на видно място в банковите салони. Чл.6, ал.3 от договора е установил между страните, че в случай, че по време на действието на договора банката промени БЛП за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определен в ал.1 на същия член се променя автоматично, в съответствие с промяната, за което кредитополучателя дава съгласие с подписването на договора. Според чл. 12 банката си запазва правото при действието на договора да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, който прилага при операциите си, както и приложимите лихви по кредита в швейцарски франкове или друга валута при евентуално превалутиране по реда на чл.21, като измененията в тарифата и/или приложимите лихви влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по договора.

Изричната редакция на посочените текстове предпоставя извод, че посоченият в договора метод на изчисляване на съответния лихвен процент не е индивидуално уговорен /не е подлежал изобщо на договаряне/, не съдържа ясна и конкретно разписана изчислителна процедура, посочваща вида, количествените изражения и относителната тежест на всеки от отделните компоненти. В случая липсва конкретно посочена формула за определяне на възнаградителната лихва, която е съществен елемент от съдържанието на този вид банкови сделки, предвид неяснотата в договора относно начина на определяне на БЛП на банката за посочените кредити, вкл. начина на промяна на Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните на банката ищец /Тарифата/, които компоненти влияят върху размера на дължимата възнаградителна лихва. Така е видно от текстовете на договора, че потребителят-кредитополучател не е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина и метода, по който банката-кредитор може едностранно да промени цената на доставената му финансова услуга, защото липсва яснота относно методологията, създадена от банката – кредитор /например с нейни вътрешни правила/ относно определяне на БЛП и на Тарифата, за които банката си е запазила правото да променя едностранно по време на действие на договора, без тази промяна да подлежи на договаряне.

Изложеното сочи и на извод, че в случая банката-ищец е действала в разрез с принципа за добросъвестност, поради което и изключението по чл.144, ал.1, т.3 ЗЗП е неприложимо и посочените клаузи от договора следва да се приемат за неравнопоставени, респ. - недействителни.

Произтичащата от чл. 146, ал. 1 във връзка с чл. 143 ЗЗП нищожност на уговорката в клауза от договор за банков кредит, даваща право на банката – кредитор

да променя едностранно лихвата по кредита при промяна на БЛП, без постигане на изрична уговорка с кредитополучателя, респективно без ясно и разбираемо посочена методика за изменение на размера на БЛП, по който начин се изменя дължимата възнаградителна лихва и съответно месечната анюитетна вноска, не обуславя нищожност и на уговорката в същата или друга клауза за заплащане от кредитополучателя на договорна лихва в размер, формиран като сбор от БЛП с точно определен към датата на сключване на договора размер в проценти и посочената договорна надбавка. В посочения смисъл е константната практика на ВКС, обективирана в решение № 92/09.09.2019г. по т. д. № 2481/2017г. на ВКС, ТК, II т. о. Установяването на неравноправния характер на клаузите за едностранна промяна на БЛП в конкретния случай позволява да се възстанови правното и фактическото положение на потребителя, каквото би било без наличието на тези неравноправни клаузи. Изпълнено е и изискването на чл. 146, ал. 5 ЗЗП, тъй като договорът за кредит може да се прилага и изпълнява и без клаузите на чл. 3, ал. 5, чл. 6, ал. 3 и чл.12, ал.1. Следователно в хипотезата на неравноправност на посочените договорни клаузи приложимата договорна възнаградителна лихва е в първоначално уговорения размер и нищожността на чл. 3, ал. 5, чл. 6, ал. 3 и чл.12, ал.1 от договора за кредит не освобождава кредитополучателя от задължението за заплащане на лихвата по кредита по първоначално уговорения при сключване на договора размер (така решение № 170/16.03.2021 г. по т.д. № 1901/2019 г. на ВКС, II т.о.).

По отношение на определен в договора за банков кредит начин на формиране на цената на договора – размера на кредита, ползването и издължаването му във валута, различна от българския лев, какъвто е и настоящия казус, на въпроса неравноправна ли е клауза от кредитен договор, с която всички вреди от валутните промени и валутният риск са в тежест само на потребителя и намират ли приложение за валутните разлики изключенията на чл.144, ал. 3 ЗЗП, е отговорено в практиката - напр. с решение № 295/22.02.2019 г. на ВКС по т.д. № 3539/2015 г., II т.о. и решение № 170/16.03.2021 г. по т.д. № 1901/2019 г. на ВКС, II т.о. В тях, след като е проследена практиката и разясненията, дадени от Съда на Европейския съюз с решението по дело C-186/16 г. по приложението на чл.3, чл.4, пар.2 и чл.5 от Директива 93/13, с решение по дело C-484/08, C-415/11 и определение по дело C -119/17 е прието по поставения въпрос, че е неравноправна е неиндивидуално договорена клауза от кредитен договор в чуждестранна валута, последиците от която са цялостно прехвърляне на валутния риск върху потребителя и която не е съставена по прозрачен начин, така че кредитополучателят не може да прецени на основание ясни и разбираеми критерии икономическите последици от сключването на договора и когато при проверката ѝ за неравноправен характер бъде констатирано че въпреки изискванията за добросъвестност, тя създава във вреда на потребителя значително неравновесие между правата и задълженията на страните, произтичащи от договора, като в този случай за валутните разлики приложение не намират изключенията на чл.144, ал.3 ЗЗП.

Съобразно посоченото в чл. 1 от процесния договор, същият е сключен в чуждестранна валута, като размера на предоставения банков кредит не е определен и посочен изрично като цифрова величина в самия договор, а е уговорен по определяем начин – равностойността в швейцарски франкове на 63 750 евро, по курс „купува“ на швейцарския франк към еврото на банката кредитор, в деня на усвояване на кредита за покупка на недвижим имот.

В нормата на чл. 23 от договора се съдържа декларативно изявление на кредитополучателя, че е запознат и съгласен с обстоятелството, че промяната на обявления от банката курс купува и/или продава на швейцарския франк към българския лев или евро, както и превалутирането по чл. 21 от договора, може да има за последица, включително в случаите на чл. 6, ал. 2 от договора, повишаване на размера

на дължимите погасителни вноски по кредита, изразени в лева/евро, като напълно приема да носи за своя сметка риска от такива промени и повишаване, както и че е съгласен да поеме всички вреди /включително и пропуснати ползи/, произтичащи от промяната на валутните курсове и новите лихви, приложими по превалутирания кредит. Кредитополучателят декларира в ал. 2 на чл. 23 от договора, че изцяло е запознат и разбира икономическия смисъл и правните последици на разпоредбите на чл. 6, ал. 2 и чл. 21-23 от договора, както и че е съгласен с настъпването им.

Посочените клаузи попадат в „основния предмет на договора“ по смисъла на чл.4, пар.2 от Директива 93/13 /решение на С. С -186/16/, т.к. представляват договорна клауза, включена в договор за кредит, изразен в чужда валута, която не е била индивидуално договорена и по силата на която кредитът трябва да се погасява в същата чуждестранна валута, в която е договорен, и тази клауза определя основна, характеризираща този договор престация. С нея кредитополучателят е поел изцяло за своя сметка риска и всички вреди от промяната на обявения от банката курс „купува“ и/или „продава“ на швейцарския франк към българския лев/евро, които могат да имат за последица повишаване на дължимите погасителни вноски по кредита, изразени в лева/евро. Последното е независимо от изразеното съгласие с това в чл.23, ал.2 от договора, предвид че последната клауза не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя.

Настоящият състав споделя извода, че посочените клаузи не са индивидуално уговорени, съобразно възприетото от цитираната по-горе практиката тълкуване на нормата на чл. 146, ал. 2 ЗЗП, че не съставляват индивидуално уговорени клаузи в потребителски договор тези, които са били изготвени предварително от търговеца или доставчика, и по които потребителят не е могъл да изрази становище по тяхното съдържание. Подписването на договор за банков кредит от потребителя не освобождава банката от задължението ѝ да докаже, че намиращи се в договора клаузи, оспорени от потребител като неравноправни, са били индивидуално уговорени с него. Банката, чиято е доказателствената тежест да установи, че клаузите са индивидуално уговорени, не е ангажирала доказателства. Ето защо и следва извода, че същите са неравноправни – респ. – недействителни.

От друга страна – не се установява по делото банката да е предоставила на потребителя към момента на сключване на договора за кредит в чуждестранна валута цялата относима информация, която би му позволила да прецени икономическите последици от клаузата за валутния риск за финансовите му задължения, за които ще му бъде икономически трудно да понесе при значимо обезценяване на валутата, в която получава доходите си. Предоставената от банката информация, че е възможна промяна на обявения от банката курс купува и/или продава на швейцарския франк и че това ще рефлектира върху размера на дълга, изразен в лева/евро в посока повишаването му, не води до извод, че е налице „достатъчна информираност“ на потребителя, съобразно даденото от СЕС тълкуване. Кредитополучателят - физическо лице е сключил жилищен кредит в швейцарски франкове при необходим му, с оглед целта на кредита паричен ресурс в евро – „резервната валута“ по чл. 29 ЗБНБ, при клауза в договора, възпрепятстваща реалното предоставяне на потребителя на паричен ресурс в швейцарски франкове. Това сочи, че към момента на сключването на договора потребителят е възприел предлаганият му кредитен продукт за по-изгоден с оглед по-нисък лихвен процент, доверявайки се на стабилността на швейцарския франк като една от основните световни валути. На потребителя обаче като по-слабата страна в правоотношението, вкл. с оглед степен на информираност, не е предоставена информация при сключването на договор за кредит със срок на издължаване от 300 месеца какви са очакваните прогнози относно промяната на швейцарския франк,

спрямо който националната валута няма фиксиран курс, с каквато информация банката следва да разполага, тъй като е неизменна част от професионалната ѝ дейност, както и какви действия може да предприеме кредитополучателят, за да минимализира валутния риск, вкл. чрез застраховането му или използването на други финансови инструменти.

След като банката не е изпълнила задължението си да уведоми по - слабата страна по договора за възможните промени в обменните курсове с оглед валутния риск, свързан с вземането на кредит в посочената чуждестранна валута, не може да се приеме, че кредитополучателят е могъл да прецени потенциално значимите икономически последици върху финансовите му задължения от възникващия за него още със сключването на договора валутен риск при получаван доход в местната национална валута. Преценката на потребителя, дали да избере да получи по-нисък лихвен процент и да носи валутния риск или да получи кредит при по-висока лихва, но да не носи валутния риск, трябва да може да бъде извършена от него на база на предоставена му от банковата институция информация относно възможните промени в обменните курсове, която именно позволява на потребителя да вземе решения, основани на „добра информираност“ дали и какъв договор за кредит да сключи. С оглед информацията, предоставена от кредитодателя при договаряне на договора за кредит, средният потребител – относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, не би могъл да прецени потенциално значимите икономически последици за него от поетия валутен риск при изчисляването на погасителните вноски, тъй като не разполага с информация в дългосрочен план за котировките на швейцарския франк, което го принуждава да се съгласява с установените предварително от търговеца условия, без да може да повлияе на съдържанието им, вкл. на декларативните по своя характер изявления в договора, че е „запознат и разбира икономическия смисъл и правните последици на разпоредбите на чл. 6, ал. 2 и чл. 21-23 от договора, без да се доказва икономическите аспекти на превалутирането на кредита в швейцарски франкове реално да му са разяснени. Банката, като професионалист, е могла и е била длъжна да предвиди устойчивия темп на поскъпване на швейцарския франк и да уведоми за това насрещната страна по договора, тъй като това представлява обстоятелство, което по естеството си се отразява на по-нататъшното изпълнение на договора. Следва да се има предвид, че съобразно задължителната практика на СЕС, цитирана по-горе, дадена договорна клауза може да е носител на неравнопоставеност между страните, проявяваща се едва в хода на изпълнение на договора. Потребителят не е защитен и от клаузата на чл. 21 от договора, тъй като упражняването на правото на превалутиране е предпоставено от съгласието на банката, която има противоположни на кредитополучателя икономически интереси и би се съгласила на превалутиране единствено при неизгоден валутен курс за кредитополучателя. Банката с оглед експертната си компетентност и познания относно очакваните промени на курса на швейцарския франк в посока на значимо поскъпване, непредоставяйки тази информация на потребителя е нарушила принципа на добросъвестност, при фиктивно предоставен паричният поток в швейцарски франкове, тъй като ако банката беше постъпила добросъвестно и справедливо с потребителя, не би могло да се очаква относително осведомен и обичайно наблюдателен потребител да се съгласи с клаузата за поемане на риска от промяна на посочената чуждестранна валута и понасяне на вредите от него дори и при индивидуално договаряне.

Установяването на неравноправния характер на клаузите за служебно превалутиране на платените в лева или евро суми в швейцарски франкове по курс „продава“ на банката за швейцарския франк към лева/евро и поемане на целия валутен риск от промяната на обявления от банката курс купува и/или продава на швейцарския франк към лев/евро само от кредитополучателя - потребител позволява да се

възстанови правното и фактическото положение на потребителя, каквото би било без наличието на тези неравноправни клаузи. Договорът за кредит може да се прилага и изпълнява и без клаузите на чл. 6, ал. 2 и чл. 23, предвид разпоредбата на чл. 430 ТЗ, съгласно която с договора за банков кредит банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел и при уговорени условия и срок, а заемателят се задължава да ползва сумата съобразно уговореното и да я върне след изтичане на срока. При уговорка за предоставяне на кредитен лимит в равностойността на швейцарски франкове на 75 000 лева по курс „купува“ за швейцарския франк към евро на банката в деня на усвояване на кредита и по който сумата е предоставена към момента на усвояване на кредита, и установяване на нищожност поради неравноправност на клаузите на чл. 6, ал. 2 и чл. 23 от договора, то кредитът следва да бъде върнат в уговорения размер и валута – равностойността в швейцарски франкове на 75 000 лева по първоначално определения курс, т. е. по курс „купува“ за швейцарския франк към евро на банката в деня на усвояване на кредита, без това да води до изменение на основния предмет на договора.

Горното обосновава извод, че нищожните клаузи не следва да бъдат прилагани, а задълженията на кредитополучателя следва да бъдат определяни от една страна спрямо първоначалния погасителен план (с оглед погасяването на вноски при постъпили плащания) при лихвен процент към момента на сключване на договора, а от друга – задълженията следва да бъдат погасявани в швейцарски франкове по курс „купува“ на „Юробанк България“ АД към лева в деня на усвояване на кредита. Разяснено е в съдебната практика на ВКС, че в хипотеза на банков кредит, по който цялата сума фактически е предоставена на разположение на кредитополучателя в резервната валута на страната (евро), а не в чуждестранната валута (швейцарски франкове), уговорена в кредитния договор, кредитът е остойностен в чуждестранна валута и задължението за погасяване е посочено в договора в същата чуждестранна валута, договорът не се счита сключен в резервната валута на страната (евро) и връщането на кредита се дължи в чуждестранната валута (швейцарски франкове) (така Решение № 170/16.03.2021 г. по т.д. № 1901/2019 г. на ВКС, II т.о.) Ето защо е неоснователно твърдението на жалбоподателите, че кредитът следва да се връща в настоящия случай в лева, а от тук неоснователно към процесния случай се отнасят постановките на Тълкувателно решение № 4/2014 г. на ОСГТК на ВКС.

Основателно е възражението на М. К. за допуснат с допълнителните споразумения, с които е изменян размера на формираното с договора за кредит задължение, анатоцизъм по смисъла на императивната норма на чл. 10, ал. 3 ЗЗД при формиране на главницата по трите процесни допълнителни споразумения, който е допустим, на основание чл. 294, ал. 1 ТЗ, само при уговорка между търговци, каквото качество длъжникът в настоящия случай няма и следователно в тази си част допълнителните споразумения са нищожни на основание чл. 26, ал. 4 ЗЗД, тъй като към момента на сключването им не е налице подзаконов нормативен акт на БНБ, който да предвижда възможност за олихвяване на изтекли лихви. (така и Решение № 66/29.07.2019 г. по т.д. № 1504/2018 г. на ВКС, II т.о., Решение № 150/20.03.2020 г. по т.д. № 279/2019 г. на ВКС, II т.о., Решение № 30/20.05.2020 г. по т.д. № 739/2019 г. на ВКС, I т.о., Решение № 112/28.10.2020 г. по т.д. № 2029/2019 г. на ВКС, I т.о. и др.) Следователно, от размера на главницата по допълнителните споразумения следва да бъде махнат размера на всички лихви, които са превърнати в главница. Доколкото от друга страна в тези допълнителни споразумения лихвата е променяна въз основа на неравноправни клаузи, то и тези клаузи са нищожни и не следва да се прилагат.

Следва да бъде разгледан и въпросът дали клаузата на чл. 18 от договора за кредит, която предвижда възможност за банката, при определени условия, да обяви кредита за предсрочно изискуем и така да лиши длъжника от преимуществото на

срока. В уточнението на исковата молба банката е навела твърдения, че поради просрочие и вноската, дължима на 03.07.2012 г. е обявила предсрочна изискуемост на кредита при условията на чл. 60, ал. 1 ЗКИ вр. чл. 21, ал. 1,б. „б“ от договора за кредит.

Според настоящия съдебен състав договорената възможност длъжникът да загуби предимствата на срока и от него кредиторът да иска предсрочно пълно изпълнение не е нищожна. Предсрочната изискуемост е възможност предвидена в закона - чл.71 от 6 ЗЗД, както и специално за договорите за банков кредит – в разпоредбата на чл. 432 от ТЗ. Съгласно разпоредбата на чл.432 от ТЗ страните имат право да уговорят в договора за банков кредит условия за настъпване на предсрочна изискуемост. Съгласно чл. 60, ал.2 от ЗКИ кредитът може да бъде обявен за предсрочно изискуем при неплащане на една или повече вноски, в какъвто смисъл е и клаузата на чл. 18 от договора за кредит. От изложеното следва, че законът допуска при договорени условия длъжникът да изгуби преимуществата на срока, които са му предоставени първоначално с договора. Посоченото води до извод, че с клаузата на чл. 18 от договора за кредит страните са упражнили едно свое предоставено от закона право. Те са постигнали съгласие, че при посочени условия банката придобива правото да търси предсрочно своето вземане от кредитополучателя и да го лиши от предимството на договореното разсрочено плащане. Така, както е формулирана хипотезата на чл. 18 не може да се приеме, че към момента на сключването на договора банката е постигнала изгодна само за нея и недобросъвестна договорка, във вреда на по-слабата страна - длъжника, която да противоречи на закона или да го заобикаля. Постигната е договорка при неизпълнение на едно от съществените задължения на договора за банков кредит- непогасяване на кредитните вноски - банката да има право да обяви вземането си за изцяло предсрочно изискуемо. Валидността на една клауза се преценява към момента на сключване на договора, в който тя се съдържа, а в случая съдържанието на клаузата е почти идентично с предвиденото в чл. 60, ал. 2 ЗКИ, поради което няма как да е нищожна. От друга страна, тя може да е валидна, но да не е добросъвестно приложена от правоимащата страна. Ето защо въпрос не на валидност и равноправие на договорната клауза, а на добросъвестно и точно изпълнение на договорните задължения е как банката ще упражни предоставеното ѝ от чл. 18 право. Във всяка отделна хипотеза следва да се прецени дали банката добросъвестно е упражнила предоставено ѝ право да търси вземането си от кредитополучателя изцяло и предсрочно в зависимост от това дали неизпълнението на договорните задължения е съществено, трайно и показващо продължително нежелание на длъжника да изпълнява точно своите задължения по сключения договор. Преценката за наличие на съразмерност на упражненото право от страна на банката да превърне вземането си в предсрочно изискуемо (да лиши длъжника от преимуществото на договорения срок) и неизпълненото задължение от страна на длъжника трудно може да се изведе от самото формулиране на договорната клауза за предсрочна изискуемост. Тази преценка е конкретна и зависи от размера на задължението на ответника , от размера на договорените погасителни вноски , а не само от техния брой, от договореното какво погасяват тези вноски – само главница, само лихви или и двете в някакво съотношение и т.н. Ето защо, настоящият съдебен състав намира за валидно и допустимо страните да договорят право на банката да превърне вземането си по договор за банков кредит в изцяло предсрочно изискуемо и да лиши длъжника от възможността да плаща разсрочено своето задължение по начина, по който това е направено с клаузата по чл. 18 от процесния договор за кредит. Това право обаче следва да се упражнява от банката добросъвестно, тъй като засяга сериозно имуществени права на длъжника. Следва неизпълнението на договорените задължения да е достатъчно сериозно, за да оправдае реализацията на такова право от страна на банката, сериозно засягащо имуществената сфера на длъжника. В същото време възможността банката да не

упражни добросъвестно това свое право не води до извод за изначална недействителност на договорната клауза за предсрочна изискуемост на вземането на банката. Недобросъвестното упражняване на права от техния носител няма за последица нищожност на нормите или клаузите, уреждащи тези права. Договаряйки възможност за обявяване на вземането на банката за предсрочно изискуемо не е договорка във вреда на потребител, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на банката и длъжника. Правата на потребителя – длъжник могат да се засегнат не от съществуването на подобна договорна клауза, а от недобросъвестно упражняване на предоставеното право от страна на банката.

В същото време националното право предвижда подходящи и ефективни средства, позволяващи на потребителя, заплашен от приложението на такава клауза, да осуети или да преустанови приложението на посочената клауза за предсрочна изискуемост на кредита, като плати задължението си в дадения му срок. Страните могат също по пътя на предоговаряне на договорните клаузи да защитят взаимно своите права или интереси. При съдебно позоваване на предсрочната изискуемост защитата на слабата страна в отношенията се гарантира от служебната проверка за валидността и приложението на договорни клаузи, засягащи едностранно правното положение на длъжника.

В случая, при първо просрочие, настъпило на през юни 2011 г. и продължило години наред, е налице продължително, трайно неизпълнение на задълженията на ответника, като според заключението на вещото лице Х., изслушано пред въззивната инстанция, към 27.04.2018 г., когато е връчено по-ранното изявление за предсрочна изискуемост на Н. К., тя е имала просрочени задължения в размер на над 40 000 евро. Ето защо не може да се приеме и че в случая банката е упражнила недобросъвестно своето право да обяви кредита за предсрочно изискуемо.

Жалбоподателите са оспорили да е настъпила предсрочна изискуемост на задължението им с отговорите на исковата молба, което възражение се поддържа и пред настоящата инстанция. Предсрочната изискуемост на цялото вземане се предпоставя от настъпването на два юридически факта: обективен - неизпълнение от страна на длъжника, и субективен - нарочно волеизявление на банката, отправено и достигнало до длъжника, за отнемане на преимуществото на срока. В т. 18 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. на ОСГТК е дадено задължително разяснение относно зависимостта между субективния елемент и настъпването на последиците на предсрочната изискуемост, като там е посочено, че в хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК за вземане, произтичащо от договор за банков кредит с уговорка, че целият кредит става предсрочно изискуемо при неплащането на определен брой вноски или при други обстоятелства, и кредиторът може да събере вземането си без да уведоми длъжника, вземането става изискуемо с неплащането или настъпването на обстоятелствата, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуемо и е обявила на длъжника предсрочната изискуемост.

Според съдебна практика, обективизирана в решение № 6 от 12.06.2017г. по гр.д. № 50203/2016г. на ВКС, II г.о., решение № 41 от 29.05.2017г. по т.д. № 60106/2016г. на ВКС, II г.о. и др., която настоящият състав споделя, приема, че за да бъде изискуемо изцяло задължението на банката спрямо всеки от един от солидарните длъжници, предсрочната изискуемост поради неизпълнение на задължението следва да бъде обявена надлежно на всеки един от тях, тъй като уговорената солидарност на задължението между двама или повече длъжници не предполага действие на обявената от банката предсрочна изискуемост по отношение на един от съдлъжниците и спрямо другия солидарно отговорен длъжник, ако по отношение на него няма редовна

процедура по обявяване на предсрочната изискуемост.

В случая не е спорно, а и се установява от изслушаните заключения на ССЕ, че ответниците са изпаднали в забава още през 2011 г., като след май 2011 г. не са извършвани никакви погасявания. Следователно, още тогава е настъпил обективният юридически факт, обуславящ предсрочната изискуемост.

По отношение на субективният юридически факт по отношение на двамата жалбоподатели се установяват различни моменти на настъпване на предсрочната изискуемост.

В случая се установява по делото, че на Н. Кдърстева е връчена нотариална покана по реда на чл. 47 ГПК на 27.04.2018 г., с която е обявена предсрочната изискуемост на кредита, като видно от удостоверените върху разписката към нотариалната покана от връчителя обстоятелства, това връчване е редовно, след три посещения на адреса по различно време в рамките на повече от месец. Посещаваният адрес е този, който е посочен като такъв за кореспонденция в договора за кредит, а нотариусът е удостоверила още, че той съвпада с настоящия и постоянен адрес на лицето.

Нотариалната покана до М. К. му е връчена лично на 17.06.2019 г., когато за него са настъпили последиците на обявената предсрочна изискуемост.

При така установеното, при определяне задълженията за главница по процесния договор за кредит следва да бъде съобразено изслушаното пред въззивната инстанция заключение на ССЕ във вариант, когато вземанията се изчисляват при първоначалния погасителен план и във вариант, в който всички плащания, включително в швейцарски франкове се преизчислят по курс „купува“ на „Юробанк България“ АД на швейцарския франк към лева, и при съобразяване съответната дата на настъпване на предсрочна изискуемост спрямо всеки от двамата жалбоподатели.

Жалбоподателите поддържат възражение за погасяване на вземането по давност. Вноските за главница, такси и застраховки се погасяват с петгодишна давност (чл. 110 ЗЗД), поради което погасени по давност са всички непогасени изискуеми вноски с падеж повече от пет години преди датата на исковата молба (30.10.2019 г.) или това са вноските падежирали преди 30.10.2014 г. Такива обаче не се претендират от банката (претенцията за падежирали вноски по главницата преди обявяване на предсрочната изискуемост започва от тази с падеж 03.11.2014 г., а за такси и застраховки от 03.11.2014 г. и по-късно), поради което посоченото е ирелевантно.

Вземането за лихви се погасява с тригодишна давност (чл. 111, б. „в“ ЗЗД), поради което погасени по давност са всички непогасени изискуеми вноски с падеж повече от три години преди датата на исковата молба (30.10.2019 г.) или това са вноските падежирали преди 30.10.2016 г. Такива обаче не се претендират от банката (претенцията за падежирали вноски по договорната лихва преди обявяване на предсрочната изискуемост започва от 30.11.2016 г., а мораторната лихва се претендира за периода след 10.11.2016 г.), поради което посоченото е ирелевантно.

Неоснователно е оплакването на М. К., че погасителната давност следва да се прилага от 2011 г., когато е настъпил обективният юридически факт, пораждащ право да бъде обявена предсрочна изискуемост. Както бе изяснено по-горе, без съобщаване на изявлението на банката на длъжника, предсрочна изискуемост на кредита не настъпва, а такова съобщаване е направено през 2018 г. и 2019 г.

Неоснователно е и поддържаното възражение, че ответниците не са солидарни длъжници, тъй като в чл. 1, ал. 4 от договора за кредит изрично е уговорено, че за връщането на кредита и за другите задължения по договора лицата, подписали договора като Кредитополучател, отговарят солидарно.

Размерът на отделните претенции съдът определя чрез изчисления, направени въз основа на изчисленията на вещото лице Х., дадени в Приложения към заключението й, изслушано пред въззивната инстанция. Падежиралата и неплатена главница в периода 03.11.2014 г. до 27.04.2018 г. , (когато е обявена предсрочната изискуемост на Н. К.) е в размер на 6090.08 шв. франка, а предсрочно изискуема главница – 48 805.81 шв. франка. (общо 54 895.89 шв. франка)

Падежиралата и неплатена главница в периода 03.11.2014 г. до 17.06.2019 г., (когато е обявена предсрочната изискуемост на М. К.) е в размер на 8 428.50 шв. франка, а предсрочно изискуема главница – 46 467.39 шв. франка (общо 54 895.89 шв. франка).

Доколкото с първоинстанционното решение ответниците са осъдени за по-малка сума – 52 950.47 шв. франка и предвид забраната за влошаване положението на жалбоподателя по чл. 271, ал. 1 ГПК, то дължима е само тази сума.

Н. К. дължи възнаградителна лихва от 10.11.2016 г. до датата на предсрочна изискуемост – 27.04.2018 г., след която дата възнаградителна лихва не се дължи, при направени от съда изчисления въз основа изчисленията на вещото лице в Приложения към заключението пред въззивната инстанция възлиза на 4574.97 шв. франка.

М. К. дължи възнаградителна лихва от 10.11.2016 г. до датата на предсрочна изискуемост – 17.06.2019 г., след която дата възнаградителна лихва не се дължи, при направени от съда изчисления въз основа изчисленията на вещото лице в Приложения към заключението пред въззивната инстанция възлиза на 7 910.91 шв. франка.

Първоинстанционното решение следва да бъде отменено над посочените суми до присъдените 8 152.07 шв. франка, като до сумата 4 574.97 шв. франка ответниците дължат солидарно, а за разликата до 7 910.91 шв. франка М. К. дължи сам.

За претендирания период 10.11.2016 г. – 21.10.2019 г. ответниците дължат мораторна лихва, както следва: Н. К. в размер на 11 363.39 шв. франка (Приложение № 4 към ССЕ), а М. К. в размер на 6 966.60 шв. франка (Приложение № 5 към ССЕ).

Доколкото с първоинстанционното решение ответниците са осъдени за по-малка сума – 6555.61 шв. франка и предвид забраната за влошаване положението на жалбоподателя по чл. 271, ал. 1 ГПК, то дължима е само тази сума.

Задълженията за такси управление за периода 03.11.2014 г. до 31.10.2019 г. са както следва: За Н. К. – 1764.20 шв. франка, а за М. К. – 2030.58 шв.франка.

Доколкото с първоинстанционното решение ответниците са осъдени за по-малка сума – 1129.74 шв. франка и предвид забраната за влошаване положението на жалбоподателя по чл. 271, ал. 1 ГПК, то дължима е само тази сума.

Задълженията за застраховка за периода 01.12.2014 г. до 31.10.2019 г. са 375.11 шв. франка, а за М. К. – 447.74 шв.франка.

Доколкото с първоинстанционното решение ответниците са осъдени за по-малка сума – 288.65 шв. франка и предвид забраната за влошаване положението на жалбоподателя по чл. 271, ал. 1 ГПК, то дължима е само тази сума.

Или, като краен резултат първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която Н. К. и М. К. са осъдени да заплатят сумата 52 950.47 шв.франка – главница за периода 03.11.2014 г. до датата на исковата молба 30.10.2019 г. и ответниците да бъдат осъдени да заплатят същата сума според уточнението на исковата молба, като главница, съставена от всички непогасени вноски по договора за кредит, начинаей от 03.11.2014 г. до крайната дата за издължаване на кредита, предвид обявената предсрочна изискуемост.

Първоинстанционното решение следва да бъде отменено и в частта, в която Н.

К. и М. К. са осъдени солидарно сумата 8 152.07 шв. франка и да бъдат осъдени да заплатят солидарно сумата 4574.97 шв. франка – възнаградителна лихва за периода 30.11.2016 г. – 27.04.2018 г., като искът в тази част следва да бъде отхвърлен за периода от 25.07.2018 г. до 30.10.2019 г. по отношение на Н. К. и за периода 18.06.2019 г. до 30.10.2019 г. по отношение на М. К..

М. К. следва да бъде осъден допълнително да заплати на банката още 3345.94 шв.франка за периода от 27.04.2018 г. до 17.06.2019 г.

Сумите в швейцарски франкове следва да бъдат присъдени при курс на лева към швейцарския франк към датата на усвояване на кредита, а именно 1,1906 лева за 1 шв.франк.

В останалата обжалвана част първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

По частната жалба:

В частната си жалба против определението на СГС, постановено по реда на чл. 248 ГПК жалбоподателят М. К. се оплаква от това, че първоинстанционният съд присъдил на ищеца адвокатско възнаграждение, за чието реално заплащане нямало доказателства, тъй като представеното платежно нареждане не съставлява такова доказателство.

Настоящият съдебен състав намира, че частната жалба е неоснователна. С исковата молба е представено платежно нареждане от „Юробанк България“ АД в полза на „Адвокатско Дружество „Ч., П. и И.“, което е преупълномощило адв. Христина И., осъществявала процесуално представителство на банката по делото, за платени 5 280.78 лева за исково производство против Н. К. К. на 24.10.2019 г., като исковата молба е заведена на 30.10.2019 г. Изпълнението на платежното нареждане е заверено от банката с подпис и печат на неин служител. На същата дата е платена и държавната такса по делото с друго платежно нареждане, като на гърба му съдебен служител е удостоверил, че сумата е постъпила по сметка на съда. Няма основание да се смята, че адвокатския хонорар не е постъпил по банковата сметка на адвокатското дружество и въпреки това то е защитавало банката па делото. Сумата е реално платена и представлява разноси за банката, които ѝ се дължат съобразно защитената част от исковите, според който именно критерий първоинстанционният съд е присъдил на банката разноси. Ето защо, частната жалба е неоснователна.

По разноските: При този изход на спора пред въззивната инстанция право на разноси имат и двете страни съобразно уважената, съотв. – неуважената част от въззивните жалби.

Жалбоподателката Н. К. е доказала разноси за държавна такса в размер на 2 870.65 лева, от които ѝ се дължат 151.38 лева.

Жалбоподателят М. К. е доказал разноси в общ размер на 5 270.65 лева – за държавна такса и адвокатско възнаграждение, от които му се следват 19 лева.

Банката не е доказала разноси по делото, поради което такива не ѝ се следват.

Воден от изложеното Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частната жалба на М. Н. К. против определението по гр.д. № 14181/2019 г. на СГС, I-27 състав от 19.04.2022 г. СГС, с което е допълнено

решението в частта за разноските.

ОТМЕНЯ Решение № 266978/16.12.2021 г. по гр.д. № 14181/2019 г. на СГС, I-27 състав В ЧАСТТА, с която са осъдени Н. К. К. и М. Н. К. да заплатят солидарно на „Юробанк България“ АД, главница по Договор за потребителски кредит NL 39312 от 24.06.2008 г.в размер на 52 950,47 швейцарски франка за периода от 03.11.2014 г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.10.2019г. – датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата, както и договорна лихва за редовен кредит в размер на 8152,07 швейцарски франка за периода от 30.11.2016 г. до 30.10.2019 г. - датата на подаване на исковата молба, И ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Н. К. К. и М. Н. К. да заплатят солидарно на „Юробанк България“ АД, главница по Договор за потребителски кредит NL 39312 от 24.06.2008 г. в размер на 52 950,47 швейцарски франка по курс,„купува“ за шв.франк на „Юробанк България“ АД към лева – 1,1906 лева за 1 шв. франк, при условията на обявена предсрочна изискуемост, начиная от вноската, дължима на 03.11.2014 г. до вноската, дължима на крайната дата на издължаване по кредита, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.10.2019 г. – датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата, **както и възнаградителна лихва в размер на 4574.97 шв. франка** за периода 30.11.2016 г. – 27.04.2018 г., като част от пълен размер от 36 520.21 шв.франка за периода 30.11.2016 г. до 30.10.2019 г.

ОСЪЖДА М. Н. К. да заплати на „Юробанк България“ АД допълнително възнаградителна лихва за периода 28.04.2018 г. до 17.06.2019 г. в размер на **3345.94 швейцарски франка** по курс,„купува“ за шв. франк на „Юробанк България“ АД към лева 1,1906 лева за 1 шв.франк, като част от пълен размер от 36 520.21 шв.франка за периода 30.11.2016 г. до 30.10.2019 г.

ОТХВЪРЛЯ иска на „Юробанк България“ АД против Н. К. К. и М. Н. К. за заплащане на възнаградителна лихва, както следва: по отношение на Н. К. К. за сума над 4 574.97 шв. франка до присъдените от СГС 8 152.07 шв. франка и за периода от 28.07.2018 г. до 30.10.2019 г., а по отношение на М. Н. К. – за сума над 7910.91 шв.франка до присъдените от СГС 8 152.07 шв.франка и за периода 18.06.2019 г. до 30.10.2019 г.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 266978/16.12.2021 г. по гр.д. № 14181/2019 г. на СГС, I-27 състав в останалата обжалвана част, с която **Н. К. К. и М. Н. К. са осъдени да заплатят солидарно на „Юробанк България“ АД договорна лихва за просрочен кредит** в размер на 7 895.65 шв.франка като част от пълно вземане в размер на 9 968.35 шв. франка за периода 10.11.2016 г. до 21.10.2019 г.; такси в размер на 1 268.57 шв.франка като част от общ размер от 2 364.32 шв.франка за периода 03.11.2014 г. до 30.10.2019 г. и застраховки в размер на 288.65 шв.франка, като част от общ размер 2 364.32 шв.франка за периода 01.12.2014 г. до 30.10.2019 г.

ОСЪЖДА „Юробанк България“ АД да заплати на Н. К. К. сумата 151.38 лева – разноски пред САС.

ОСЪЖДА „Юробанк България“ АД да заплати на М. Н. К. сумата 19 лева – разноски пред САС.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____